

Després de la benevolent llevantada tot raja, fonts, bases, torrents i rieres fan goig. Creuem el port de Sant Pere de 1275 metres. Pobles encimbellats de gran bellesa com Castellfort o d'una senzillesa i harmonia captivadora com Cincorres donem pas a la monumental Morella, vila certament excepcional, però que trobem massa adulterada pel turisme (esclar també, que som diumenge de pasqua). Abandonem la ciutat fortificada amb els trons d'una tempesta. Tindrem aigua de nou. Ens refugiem sota un dels ponts de la carretera "nacional". Per sort només es tracta d'una tamborinada de tarda, seguim fins creuar el port de Torrè Miró de 1245m. En una esplanada al mig del bosc acampem. Estem envoltats de pinedes que es perden en la vista, només uns pocs quilòmetres enllà, el poble de Castell de Cabres arraulit damunt un penyal, desafia aquesta immensitat verda. Lloc fantàstic per escoltar el silenci... si no fes tant fred. Estem a 5 graus. Cap a la tenda.

El poble de Castellfort i detall d'un rètol a Cincorres

Seguim ben enlairats amb algunes pastures infiltrades en el bosc. De cop, l'altiplà s'acaba, la carretera s'aboca cap a la vall que jerarquitzava el riu Tastavins. Apreciem uns ports més trencats, el relleu es recargola, muntanyes tallades per barrancades, cingleres interrompent la massa forestal.

La carretera ens porta a la plana del fons de la vall, i després d'un petit escanyall arribem a Herbers, darrer poble administrativament del País Valencià, però a l'aiguavessant del Matarranya. Seguim per Pena Roja, poble amb una silueta molt elegant, Fontespalda i ens plantem directament a Vall-de-roures. Capital per mèrits propis del Matarranya, amb una part antiga que també requereix l'adjectiu de monumental. Vila tranquil·la tot i l'enorme potencial turístic. Ens adonem que el català s'ha fet fonedís de tot rètol, començant pels oficials. No obstant a les botigues i als carrers, seguint amb la nostra estadística no homologada, detectem un elevadíssim percentatge de gent que parla la nostra llengua. Paradoxal. L'explicació és política, l'abandonament absolut del català per part del govern aragonès. Qui vulgui parlar de llengües discriminades i arraconades que tregui el nas per la Franja....

Camí de Cretes, observem a distància tot el front abrupte dels ports de Tortosa –Beseit. Moles que s'erigeixen damunt Arnes i Horta de Sant Joan consolidant una espectacular barrera rocosa. Cretes i Calaceit mantenen la tònica, pobles tranquils amb una trama urbana molt compacta i elegant. Per dins, antics carrerons amb cases nobles i nombroses arcades. Molt recomanable.

El Matarranya conserva pobles amb molt d'encant. A les fotos Vall-de-roures i Cretes

De Calaceit, per evitar la carretera principal, agafem una pista que ens porti fins al mas d'Algars. Camí a través de conreus i feixes on s'alternen vinya, olivers i ametllers. Tots ells plenament acius. Un paisatge mediterrani ben viu. La pista davalla fins a la llera del riu d'Algars, que està molt crescut. Per creuar-lo haurem de descalçar-nos i passar a peu, hem deixat enrera el Matarranya. Enllacem amb la carretera de Batea que està en obres. Arribem al primer poble del Principat, avui ja portem 90 quilòmetres. Aturada al Casal. Som a la terra del vi, ens demanem una mistela amb efectes regeneradors immediats.

Passem la nit dins un porxo agrícola, per la ràdio hem sentit anunciar l'arribada d'una nova tongada de pluges. El dia s'aixeca dubtós, però l'aigua no acaba de caure. Aprofitem-ho. Passem per Vilalba dels Arcs, on incomprendiblement encara hi ha un monument a "los caídos por Dios i por España" a la Plaça Major. L'exel.lent safareig als afores del poble ens mig refà de l'estupor viscut. Seguim fins La Fatarella, al forn del poble ens proveïm del millor pastís de poma que haguem tastat mai. Les carenes són plenes de torres per mesurar la presència de vent. Uns quilòmetres enllà dividim la vall ampla i encaixonada de l'Ebre. El descens cap Ascó és llarg i amb molt desnivell. Es evident que deixem enrera la Terra Alta.

Creuant el riu d'Algars en plena crescuda i detall de l'antic safareig de Batea

A l'estació de tren, el Pere deixa l'expedició per poder acabar uns articles pendents, això sí el contingut de l'alforja ha estat reforçat convenientment amb exemplars de vi de Batea i mistela i olivada de La Fatarella. Un alicient per arribar a casa. Creuem l'Ebre, que baixa amb força, i passem per Vinebre. Enfilem la carretera que porta a la Palma d'Ebre. Un traçat nou que supera pendents salvatges de fins el 14%!! Zona solitària amb uns pobles molt isolats. L'entrada a La Palma es fa per l'abocador...

decebedor. Mirem de refer-nos al bar del sindicat amb un vi dolç de la terra, i només ens poden oferir un moscatell de...Saragossa. Collons! Quin criteri! si no sabem ni valorar el que tenim a casa... Per arreglar-ho no podem recarregar els bidons d'aigua, ja que la font del poble no raja. Valdrà més anar tirant. Seguint per verals aïllats, passem de la Ribera d'Ebre al Priorat. A la Bisbal de Falset un edifici monstruós a mig fer crida l'atenció. Aquí si que haurien de venir excavadores a enderrocar.

Passem per Margalef, el riu Montsant s'ha refet, un avi ens explica que la setmana passada van caure més de cent litres i que "no es va perdre ni una gota".

Som a les muntanyes del Montsant, molts coreus abandonats, i el conglomerat de les muntanyes que domina el paisatge. La carretera va pujant. Avancem cap a Ulldemolins a ritme precari, intuïm a la distància el congost de Fra Guerau. Finalment després de molta pujada, el descens cap a Ulldemolins directes a la fonda. Una última pujada al turonet on s'arreglera el poble es fa molt dura, però en aquells moments pels altaveus del poble comença a sonar a tot drap... la santa espina!!! Com? És la introducció d'un anunci de subvencions agrícoles. Providencial per distreure'n's i superar el darrer obstacle. Avui estem trinxats.

Esmorzem a consciència, sortint més tard de l'habitual, però ben alimentats. Refem el final de ruta del dia anterior i aviat entrem a Les Garrigues, Seguim per terres despoblades i amb un trànsit inexistent fins La Pobla de Cèrvoles i El Vilosell. Pobles molt ben cuidats i dignes de fer-hi una passejada pels seus carrers. Al darrer poble prenem unes orelletes. Avancem cap a Vinaixa i Tarrés. Passat aquest darrer, dalt la serra, s'està construint un nou parc eòlic. Per tot hi ha torres mesuradores. S'ha obert la veda. No hi ha mesura. Adeu oliveres, endavant molins.

Ritme pausat i pobles endreçats al Priorat i Les Garrigues

Seguim per Fullella i l'Espluga Calva, on destaca el seu castell, fins a l'Urgell. Canvi de paisatge. Entrem al país del ferratges i els cereals. Els camps són verds en oposició al blau fosc de la nuvolada. Contrast de colors que entretenen la ruta. Tenim una mica de vent de cara, però l'orografia de la comarca, permet menjar-nos quilòmetres. Maldà, Sant Martí de Riucorb –amb la font també sense aigua- Tàrraga i La Segarra. Terra de transició, tant en els assentaments humans com en la vegetació.

Els roures, encara porucs de teure les noves fulles, fan acte de presència i els petits poblets – a vegades amb prou feines una casa fortificada- és multipliquen, situant-se prou a la vora l'un de l'altre: L'Arenyó, Hostafrancs, Riber, Sedó, Torroja de segarra, El Llor... i prou per avui. L'etapa més llarga: 98 km.

Varietat cromàtica travessant la Segarra

El matí s'aixeca definitivament amenaçant, la llevantada ,avui sí, es deixarà notar. Cal espavilar-se. Sant Guim de La Plana, Vicfred, Ivorra... el relleu s'ondula, un paisatge fet a pinzellades, gran varietat i el cel cada cop més fosc. Seguim fins Torà amb un centre històric molt atractiu. És notòria la presència d'un alt percentatge d'immigrants provinents de l'est d'Europa. La noia del supermercat s'esforça per parlar-nos en català. Un agraïment i un somriure.

Sortim per la carretera de Vallferosa, amb la seva impactant torre de defensa. Tranquil·la i de bon fer, va pujant constantment. No hi ha gens de trànsit i l'asfalt és a pedaços. Els boscos s'imposen als conreus. Rouredes i pinasses. El vent apareix reforçant la idea que el temporal ja és aquí. A l'alçada de l'Hostal Nou, s'acaba el bròquil. Pluja i vent.

Ens queden 10 quilòmetres fins Solsona suficient per a quedar xops fins als calçotets. Avui sí, la pluja ens ha arreplegat. Dinem fins dir prou a la mare de Deu de la Font i ens instalem al seminari. Ara ja pot ploure tot el que vulgui.

Dia de repòs per Solsona, la Lurdes s'incorpora a l'expedició i farà les darreres etapes. A la nit uns beures pel casc antic i a dormir al casal "La Fura", la gent que el porta, amablement ens ha cedit les claus per passar-hi la nit.

El matí arrenca amb pluja, tensa espera fins als volts de migdia. Eixim cap a Sant Llorenç de Morunys, per una carretera innecessàriament ample, generant una ferida oberta a la muntanya. A mig camí apareix de nou la pluja. El Cardener fa goig i la presa de la Llosa del Cavall, pena. Un pantà que no ha estat mai ple des que es va construir. Som al Prepirineu. Es nota en l'embergadura de les muntanyes, molt més contundents que les vistes anteriorment. El port del Comte i Ensija estan nevats. Mes baixes però més altives, la serra de Bastets, Busa o el santuari de Lord. El canvi de vegetació respecte a les etapes anteriors és definitiu

Carretera paral·lela a l'Aigua de Valls, atravesa boscos i masos aïllats. Pel coll de Jouet, entrem al Berguedà, un final d'etapa plàcid, amb perllongat descens fins a Gironella.

Vilada, Borredà i per Les Lloses accedim al Ripollès. El territori cada cop és més humit. Paratges bonics amb força turistes de cap de setmana. Una nova tronada de mitja tarda es va cultivant a gran velocitat, tenim temps per aixoplugar-nos en un porxo a l'entrada de Ripoll. Parada obligada però fugaç al monestir i la ruta del ferro que ens porta amb gran comoditat fins Sant Joan de les Abadesses. Allarguem el trajecte fins als voltants d'Ogassa buscant un lloc per dormir. En un bosc de caducifolis amb espai just per dues tendes acampem. La fullaraca esdevé un matalàs excel·lent per reposar. A la nit pluja de nou.

Inici de primavera espectacular després de dos anys molt eixuts. Tot és verdíssim.

Iniciem l'etapa amb algun problema tècnic, al Marc rebenta una coberta. Passem per

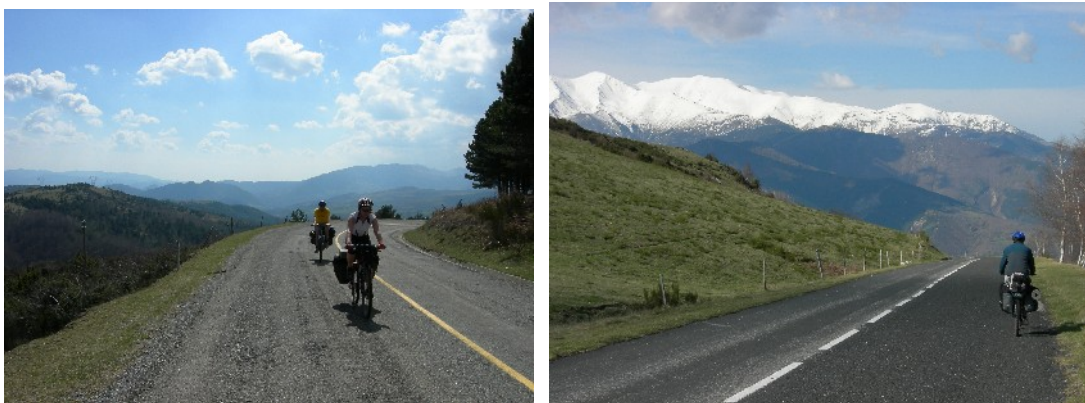

Acampada sobre la fullaraca i contratemps mecànics al pas pel Ripollés

Camprodon i Molló, municipis abocats al totxo, i que inevitablement són decepcionants recordant els que hem vist pel sud. Ja havent aniquilat la costa principatina, ara el Pirineu és el botí. De fet que és pot esperar si un conseller “progressista” del govern és dels màxims impulsors de la urbanització del Pallars.

Escoltem més castellà que no pas als municipis del País Valencià i la Franja. Un fet per a replantejar-se els prejudicis que tenim sobre cada territori. Novament el Principat decepciona. Una observació positiva enmig de tanta grisor, els rètols de la carretera indiquen que aquesta mena a Prats de Molló i Ceret, no pas França.

La carretera que puja al coll d’Ares es deixa fer, poc a poc ens enlairem per damunt les muntanyes que tenim a tocar, l’alta Garrotxa i al fons la serralada transversal. De nou gens de trànsit i per fi una tarda en que els núvols no signifiquen cap amenaça. Coll d’Ares, 1610 metres, l’alçada màxima que assolim, temperatura agradable i vistes sensacionals de la Catalunya Nord i especialment el Vallespir amb les seves aclaparadores boscúries. Però encara no ho hem vist tot, després del repós obligat, uns revolts més avall del coll, tenim la visió més buscada, el Canigó. La muntanya de les muntanyes, màgica i foc de catalanitat ens apareix nevada com no ho havia estat en tot l’hivern. La seva simple visió injecta energia a les cames.

Ascensió i descens del Coll d’Ares

Deixem la carretera i agafem el trencant que porta a la mare de Deu del Coral, ens endinsem a la fageda encara sense fulles. Boscos frondosos d’una gran bellesa. Unanimitat a l’equip, juntament amb els Ports el Vallespir mereix estar entre les etapes més boniques. Perdem molt desnivell fins arribar a La Manera, poble enclotat i voltat de

bosc. Acollidor i tranquil. Uns quilòmetres enllà acamparem. La darrera nit per escoltar els rapinyaires nocturns.

Reprenem la marxa bocabadats amb les estampes que ens ofereix la comarca, una vegetació exuberant més pròpia de clima atlàntic, el Canigó sempre al fons i pobles equilibrats sense grues ni sinistres rètols oferint cases “en plena natura” o “a 5 minuts de pistes d’esquí”. Tots els rètols, pancartes i pintades –moltes- que observem a la comarca tenen un únic missatge “No a la THT” (no a la MAT). Passem per Serrallonga, saludem amb l’habitual “bon dia” i una dona ens respón amb un bon dia entusiàstic, “parlem la mateixa llengua!” sembla voler dir-nos.

De la Farga del Mig, baixem fins a Arles, els Banys d’Arles, Reiners i finalment Ceret. Hem deixat enrera les muntanyes més altes i la influència de la Mediterrània ja és preponderant. Pel tipus d’establiments dels nuclis urbans constatem que es tracta de municipis força turístics. Tot i així mantenen l’equilibri i no s’han tornat bojós. Novament un amarg pensament en el Principat.

Pobles equilibrats (Serrallonga a la foto) i boscos esplèndits al Vallespir

Un detall inesperat, la gran quantitat de cotxes que porten el CAT –alguns damunt la F- el ruc o una estelada. La veritat quedem sorpresos de l’efervescència de simbologia catalanista que hi ha per tot. Reivindicació de fons o folclòrica?

Ens enfilem fins Llauró, la carretera fa marrades entre boscos plenament mediterranis, la sureda reapareix amb força. El poble és una balconada del Roselló, veiem tota la plana i ens llencem cap a ella. La vinya és el cultiu principal. Parada a Forques a la font de la plaça, omplim aigua i l’habitual comitè de savis de cada poble que ens detecta. Gent gran, tots parlen català i un té els orígens a Sant Hilari Sacalm, amb humor negre ens diuen que discuteixen la jugada a la sala d’espera de la mort.

Seguim fins Trullars buscant lloc per dormir, no en trobem. De nou ens adrecem en català a un grup d’homes d’edat més variada que hi ha en una placeta. Una primera reacció de desconcert i de seguit a tots sembla que els hi faci gràcia poder respondre en la nostra llengua. (Ens reafirmem, usem la llengua de manera desacomplexada, que no arrogant i ens endurem moltes satisfaccions). Els informadors ens fan anar cap a Tuïr. És l’última nit i volem una dutxa.

El darrer dia, ens feia una mica de mandra pensant en el molt trànsit que podiem trobar per accedir a Perpinyà. L’hipotètic problema no arribarà a existir, hi ha un excel·lent i cal remarcar que excel·lent, carril bici que porta de Tuïr al centre de Perpinyà, concretament a poques travessies de l’estació de tren.

Ens queda la resta de matí per fer el vol. Un primer objectiu per comparar amb Alacant, anar a l’oficina de turisme i preguntar en català. Aquí la resposta és satisfactòria i a més amb un somriure. A la ciutat la presència de la llengua, però, és mínima. No cal

ofuscar-se, senzillament actuar amb normalitat. Ens adrecem a tot arreu en català i cap problema, fins i tot sembla que faci gràcia. Entre llengües llatines només cal bona voluntat per entendre's, i si algú és realment ruc o despectiu sempre ens queda la llengua mare....l'anglès. Abans de marxar una visita a ràdio Arrels, situada en ple centre històric on ens fan una entrevista. El tren marxa aviat, ens quedem amb gust a poc. Tornarem a Perpinyà.

La plana del Rosselló amb el Canigó de sentinella. Dos dels expedicionaris davant de Ràdio Arrels a Perpinyà. Punt final de la travessa

Travessa realitzada del 30 de Març al 18 d'Abril de 2007

Distància total: 1.141 Quilòmetres (95% sobre asfalt)

17 dies de ruta i 3 de repòs.

Promig diari 67'11 km

Etapa més llarga: Ulldemolins- El Llor: 98km

Etapa més curta: Tuïr – Perpinyà: 20km

Equip de ciclistes: Marc Prohom, Santi Pocino, Pere Esteban, Raimon Forn, Lurdes Torrrescassana